अमुकनामा *m.* (न्). Obs. The visarga of सः and एषः is dropped before *any consonant.*

Head, *s.* (Uppermost part of the human body) शिरस् *n.*, शीर्षं -र्षकं, मूर्द्धा *m.* (न्), मस्तकः -कं, मुण्डः -ण्डं -ण्डकं, मौलिः -ली *m. f.*, केनारः, चूडालं, वराङ्गं, उत्तमाङ्गं, सीमन्तः -न्तं, केशभूः *m.*—(A chief, leader) नायकः, मुखरः, अग्रगः, पतिः *m.*, अधिपतिः *m.*, अधिपः, अधिष्ठाता *m.* (तृ), श्रेष्ठः, श्रेष्ठी *m.* (न्), शिष्टः, प्रष्ठः, शिरोवर्त्ती *m.* (न्), मुख्य or प्रधान in comp.; as, 'head-minister,' मुख्यमन्त्री *m.* (न्), प्रधानमन्त्री *m.*; 'head-merchant,' विट्पतिः *m.*; 'head-scholar,' पट्टशिष्यः, श्रेष्ठशिष्यः; 'head of the police,' दण्डनायकः, दण्डपालकः; 'with Karna at their head,' कर्णमुखाः *m. pl.*, कर्णपुरोगमाः *m. pl.*—(Division of a subject) पदं, स्थानं, मार्गः, विषयः, अधिकरणं.—(Top, forepart) अग्रं, शिरस् *n.*, शीर्षकं; 'head of a spear,' शूलाग्रं; 'head of a boat,' मङ्गः; 'at the head of,' अग्रे or expressed by धुरि in such phrases as, 'a father at the head of all who possess sons,' पिता धुरि पुत्रिणां.—(The first place) अग्रस्थानं, उत्तमस्थानं.—(Source) प्रभवः, उद्भवः, उद्गमः, मूलं, हेतुः *m.*; 'of a river,' सरिन्मुखं, सरित्प्रभवः.—(Head of hair) कैशिकं, कैश्यं, केशपाशः, केशपक्षः; 'belonging to the head,' शीर्षण्यः -ण्यी -ण्यं; 'to cut off the head,' शिरः or मस्तकं छिद् (c. 7. छिनत्ति, छेत्तुं); 'to be over head and ears in debt,' ऋणग्रस्तः -स्ता -स्तं भू, ऋणमग्नः -ग्ना -ग्नं भू; 'to get ahead of,' अतिक्रम् (c. 1. -क्रामति -क्रमितुं); 'to make head against,' प्रतिकूल (nom. प्रतिकूलयति -यितुं), पर्य्युपस्था (c. 1. -तिष्ठति -स्थातुं), प्रस्था, प्रया (c. 2. -याति -तुं).

To head, *v. a.* (Lead, act as a leader) नी (c. 1. नयति, नेतुं), अग्रे or पुरो गम् (c. 1. गच्छति, गन्तुं), अधिष्ठा (c. 1. -तिष्ठति -ष्ठातुं); 'headed by Karna,' कर्णमुखः -खा -खं or कर्णपुरोगमः -मा -मं.—(Cut off the head) शिरः or मस्तकं छिद् (c. 7. छिनत्ति, छेत्तुं), विमस्तक (nom. विमस्तकयति -यितुं), शीर्षच्छेदं कृ.—(Oppose) प्रतिकूल (nom. प्रतिकूलयति -यितुं).

Headache, *s.* शिरोवेदना, शीर्षवेदना, शीर्षव्यथा, शिरःपीडा, शिरोर्त्तिः *f.*, शिरःशूलं, शिरोरोगः; 'afflicted with it,' शीर्षवेदनः -ना -नं.

Head-band, *s.* मूर्द्धवेष्टनं, शिरोवेष्टनं, शिरोबन्धनं -नी, ललाटवेष्टनं, ललाटपट्टः -ट्टं, मस्तकबन्धनी.

Head-borough, *s.* गर्व्वाटः.

Head-dress, *s.* मस्तकाभरणं, मस्तकभूषणं, मुकुटं, मकुटं, किरीटः, शेखरः, मौलिः *m. f.*, चूडा.

Headed, *p. p.* मुखः -खा -खं or पुरोगमः -मा -मं in comp.; as, 'headed by Karna,' कर्णमुखः -खा -खं; 'two-headed,' द्विशीर्षकः -का -कं; 'three-headed,' त्रिशिराः -राः -रः (स्).

Head-foremost, *a.* अवाक्शिराः -राः -रः (स्), अधःशिराः &c., अधोमुखः -खा -खं, अवाङ्मुखः -खा -खं.

Headiness, *s.* साहसं, विषमसाहसं, गमकारित्वं, क्षिप्रकारिता, मदः.

Headland, *s.* अन्तरीपः -पं, समुद्रमध्ये महाद्वीपवहिःस्थो भूमिभागः, उदग्रभूमिः *f.*, महाद्वीपनासिका, भूमिनासिका, उदग्रस्थलं.

Headless, *a.* अशिरस्कः -स्का -स्कं, अशिराः -राः -रः (स्), मस्तकहीनः -ना -नं, अपमूर्द्धा -र्द्धा -र्द्ध (न्); 'a headless trunk,' कबन्धः -न्धं, अपमूर्द्धकलेवरं.

Headlong, *a.* (Head-foremost) अधोमुखः -खी -खं, अवाङ्मुखः -खी -खं, अवाङ् -वाची -वाक् (च्), अवाक्शिराः -राः -रः (स्), अधःशिराः &c.—(Rash) साहसी -सिनी -सि (न्), गमकारी -रिणी -रि (न्), क्षिप्रकारी &c.—(Precipitous) प्रवणः -णा -णं, पातुकः -का -कं.

Headlong, *adv.* अधोमुखेन, अवाङ्मुखं -खेन, अवाक्शिरसा, अवाक्.—(Rashly) साहसेन, सहसा, अनालोचितं.

Headmost, *a.* अग्रस्थः -स्था -स्थं, सर्व्वाग्रस्थः -स्था -स्थं, अग्र्यः -ग्र्या -ग्र्यं, प्राग्र्यः -ग्र्या -ग्र्यं, मुख्यः -ख्या -ख्यं, प्रमुखः -खा -खं, प्रधान in comp.

Headpiece, *s.* (Armour for the head) शिरस्त्राणं, शिरस्त्रं, शीर्षकं, शीर्षण्यं, शीर्षरक्षं.—(Force of understanding) धीशक्तिः *f.*, बुद्धिसामर्थ्यं.

Headship, *s.* मुख्यता, प्रमुखता -त्वं, प्रधानता, प्राधान्यं, श्रेष्ठता.

Headsman, *s.* घातुकपुरुषः, घातकजनः, वध्यपुरुषः, वधकर्म्माधिकारी *m.* (न्), मृतपाः *m.*, दण्डपाशिकः, शिरश्छेदी *m.* (न्).

Headstall, *s.* अश्वस्य शिरोबन्धनी or मस्तकबन्धनं.

Headstrong, *a.* साहसी -सिनी -सि (न्), जाल्मः -ल्मा -ल्मं, गमकारी -रिणी -रि (न्), क्षिप्रकारी &c., चञ्चलः -ला -लं, प्रमत्तः -त्ता -त्तं, अस्थिरः -रा -रं, प्रतीपः -पा -पं, धीरः -रा -रं, अवशः -शा -शं, निर्यन्त्रणः -णा -णं, उच्छृङ्खलः -ला -लं, दुर्दमः -मा -मं.

Heady, *a.* साहसी -सिनी -सि (न्), तीक्ष्णकर्म्मा -र्म्मा -र्म्म (न्), संरम्भी -म्भिणी -म्भि (न्), उच्चण्डः -ण्डा -ण्डं, शीघ्रकोपी -पिनी -पि (न्), अमर्षी -र्षिणी -र्षि (न्).

To heal, *v. a.* शम् (c. 10. शमयति -यितुं), प्रशम्, उपशम्, कित् in des. (चिकित्सति -त्सितुं), स्वस्थं -स्थां -स्थं कृ or सुस्थं कृ, निरामयं -यां -यं कृ, नीरोगं -गां -गं कृ, प्रतिकृ, भिषज् (nom. भिषज्यति), रोगाद् मुच् (c. 6. मुञ्चति, मोक्तुं), समुत्था in caus. (-थापयति -यितुं, rt. स्था), साध् (c. 10. साधयति -यितुं); 'heal a wound,' व्रणं रुह् in caus. (रोपयति -यितुं), व्रणरोपणं कृ.—(Reconcile) समाधा (c. 3. -दधाति -धातुं), सन्धा, प्रतिसमाधा.

To heal, *v. n.* शम् (c. 4. शाम्यति, शमितुं), उपशम्, स्वस्थः -स्था -स्थं भू, सुस्थः -स्था -स्थं भू.

Healed, *p. p.* शमितः -ता -तं, शान्तः -न्ता -न्तं, शान्तरोगः -गा -गं, उपशान्तः -न्ता -न्तं, प्रशान्तः -न्ता -न्तं, रोगमुक्तः -क्ता -क्तं, चिकित्सितः -ता -तं, सुस्थः -स्था -स्थं, स्वस्थः -स्था -स्थं, समुत्थितः -ता -तं, प्रतिकृतः -ता -तं; 'as a sore or wound,' रोपितः -ता -तं, रूढः -ढा -ढं, रूढव्रणः -णा -णं, शुष्कः -ष्का -ष्कं.

Healer, *s.* चिकित्सकः, रोगशान्तकः, रोगहृत् *m.*, भिषक् *m.* (ज्).

Healing, *a.* रोगशमकः -का -कं, शान्तिकरः -री -रं, शान्तिदः -दा -दं, शान्तिकः -की -कं, रोगहरः -रा -रं, रोगघ्नः -घ्नी -घ्नं.

Healing, *s.* (The act) चिकित्सा -त्सनं, शमः, शान्तिः *f.*, उपशमः, रोगशान्तिः *f.*, रोगशमः, रुक्प्रतिक्रिया, प्रतीकारः, सुस्थकरणं, समुत्थानं, भेषजं; 'of a sore,' व्रणरोपणं.

Health, *s.* स्वास्थ्यं, स्वस्थता, अरोगः, आरोग्यं, अरोगिता, सुस्थता, सुस्थितिः *f.*, अनामयं, निरामयता, रोगाभावः, कल्पत्वं -ता, कुशलं, शरीरकुशलं, शरीरसुखं, वार्त्तः, उत्पाली.—(Bad health) अस्वास्थ्यं, असुस्थता, शरीरदुःस्थितिः *f.*, रोगिता, सरोगता; 'health to you,' स्वस्ति, कुशलं ते.

Healthful, *a.* अरोगी -गिणी -गि (न्), नीरोगः -गा -गं, आरोग्यः -ग्यी -ग्यं, सुस्थः -स्था -स्थं, स्वस्थः -स्था -स्थं, निरामयः -या -यं. *See* Healthy.

Healthfully, *adv.* अरोगेण, सारोग्यं, निरामयं, स्वास्थ्येन, कुशलं.

Healthfulness, *s.* अरोगिता -त्वं, स्वास्थ्यं, निरामयता, कल्पत्वं.

Healthily, *adv.* सारोग्यं, सानामयं, शरीरस्वास्थ्येन, स्वस्थवत्.

Healthiness, *s.* स्वास्थ्यं, स्वस्थता, आरोग्यं, अरोगिता, सुस्थता, शरीरसुस्थितिः *f.*, निरामयत्वं, अनामयत्वं, कल्पत्वं -ता, रोगाभावः.